

prima instanță: V. Boico
instanța de apel: N. Cernat, A. Minciuna, A. Panov

2r-874/16

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Gheorghe Targon
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de
Valentina Bicher împotriva lui Ion Targon cu privire la partajarea averii comune și
cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Targon împotriva lui Ion Targon,
Dan Targon, Valentina Bicher cu privire la încasarea datoriei
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 prin care nu
s-a dat curs cererii de apel

constată:

La 12 august 2011, Valentina Bicher a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Targon cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 februarie 2011 a fost desfăcută
căsătoria înregistrată între ea și Ion Targon.

Menționează că în timpul căsătoriei, împreună cu pârâtul au obținut și dețin
în proprietate comună apartamentul nr.14 cu suprafața de 69,7 m. p., bloc locativ
nr. 41, situat pe str. Sucevița, mun. Chișinău.

Susține că odată cu cererea de chemare în judecată cu privire la desfacerea
căsătoriei nu au fost înaintate și careva cerințe cu privire la partajarea averii
comune în devălmășie.

Își întemeiază pretențiile pe dispozițiile prevăzute de art. 25, art. 26 Codul
familiei, art. 346, art. 371, art. 370, art. 373 Cod civil, art. 85, art. 166-167 CPC.

Solicită Valentina Bicher partajarea în natură a proprietății comune în
devălmășie.

La 11 martie 2013, Gheorghe Targon a depus acțiune reconvențională
împotriva lui Ion Targon și Valentinei Bicher cu privire la încasarea sumei
împrumutate și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 25 mai 2001
Ion Targon, activând în interesele familiei sale, pentru îmbunătățirea condițiilor de
traie, a împrumutat de la el suma de 8 000 dolari SUA. Apoi la 10 aprilie 2004, la

20 iunie 2006 și la 05 iulie 2009, i-a mai dat cu împrumut lui Ion Targon, cu același scop, sumele de 13 000 euro, 16 500 euro și 10 000 euro.

Menționează că pentru confirmarea împrumuturilor Ion Targon a întocmit și semnat recipise, în care nu a indicat termenul de rambursare, deoarece sunt frați, dar a menționat că banii împrumutați vor fi restituiți la prima solicitare.

Mai indică că sumele împrumutate au fost transmise prin intermediul lui Constantin Bălănuța.

Sușine că în anul 2011, a aflat despre conflictul în familia fratelui său Ion Targon, respectiv, s-a adresat către acesta cu rugămintea de a-i restitui sumele împrumutate. Cu aceeași rugămintea s-a adresa și către Valentina Bicher, care i-a comunicat că a divorțat cu soțul și la banii împrumutați dânsa nu are nicio atribuție.

Consideră că banii împrumutați au fost folosiți pentru necesitățile comune a soților Targon și Bicher, fiind cheltuiți pentru reparația și reconstrucția locuinței comune, respectiv sumele bănești urmează a fi încasate de la ambii, în mod solidar.

Își întemeiază pretențiile pe dispozițiile art. 8 alin. (2) lit. a), f), h), art. 259 alin. (1), art. 260 alin. (1), art. 272 alin. (1), alin. (3), 512 alin. (1), art. 867, alin. (1), art. 871, alin. (1), art. 872 alin. (1) Cod civil, art. 166-167 CPC

Solicită Gheorghe Targon repunerea în termen a cererii de chemare în judecată pe motiv că la întocmirea recipiselor prin care au fost date cu împrumut sumele solicitate, nu a fost indicat termenul de rambursare a împrumutului, încasarea în mod solidar de la pârâții Ion Targon și Valentina Bicher în beneficiul său a sumei de 8 000 dolari SUA, 39 500 euro, 500 euro.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 martie 2013 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Dan Targon.

La 04 iunie 2013 Valentina Bicher a depus cerere de concretizare a cerințelor la acțiunea inițială.

În motivarea acesteia a indicat că potrivit concluziei expertizei efectuate, partajarea în natură a bunului litigios nu este posibilă, iar conviețuirea în comun a membrilor familiei în aceeași locuință este imposibilă, din care motiv a solicitat vânzarea la licitație a imobilului nr. 14 cu suprafața de 69,7 m. p., bloc locativ nr. 41, din str. Sucevița mun. Chișinău și distribuirea prețului către proprietari proporțional cotei-părți deținute de fiecare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 iunie 2013 a fost atras în proces Gheorghe Targon în calitate de intervenient principal la judecarea pricinii inițiale, intentată de către Valentina Bicher împotriva lui Ion Targon cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Ulterior, la 19 septembrie 2013 Gheorghe Targon a depus cerere suplimentară la acțiunea reconvențională, solicitând încasarea de la Ion Targon, Dan Targon și Valentina Bicher a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 a fost admisă acțiunea Valentinei Bicher împotriva lui Ion Targon, intervenient accesoriu Dan Targon privind vânzarea la licitație a imobilului nr. 14 cu suprafața de 69,7 m. p., bloc locativ nr. 41, din str. Sucevița mun. Chișinău cu distribuirea

prețului către proprietari proporțional cotei-părți deținute și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost dispusă vânzarea la licitație a apartamentului nr. 14, din str. Sucevița, 41 mun. Chișinău, cu distribuirea a câte 1/3 cotă-parte din suma obținută fiecăruia din proprietari: Ion Targon, Dan Targon și Valentina Bicher.

A fost încasat de la Ion Targon în beneficiul Valentinei Bicher cheltuielile de judecată ce constau din taxa pentru expertiza efectuată în mărime 780 lei și cheltuielile pentru asistența judiciară în sumă 2000 lei, iar în total 2780 (două mii șapte sute opt zeci) lei.

A fost încasat de la Ion Targon taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 150 lei.

A fost admisă parțial acțiunea reconvențională înaintată de Gheorghe Targon împotriva lui Ion Targon, Dan Targon și Valentinei Bicher privind încasarea datoriei.

A fost încasat de la Ion Targon în beneficiul lui Gheorghe Targon suma de 8000 (opt mii) dolari SUA și 39 500 (treizeci și nouă mii cinci sute) euro sau suma echivalentă în lei moldovenești la momentul executării hotărârii.

A fost încasat de la Ion Targon în beneficiul lui Gheorghe Targon cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii civile în sumă de 22 216 lei, cheltuielile pentru asistența juridică - 10 000 lei, în total în mărime de 32 216 (treizeci și două mii două sute șaisprezece) lei.

În rest cerințele lui Gheorghe Targon au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La 14 ianuarie 2016, Gheorghe Targon a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea în parte a hotărârii contestate, și anume în partea prin care a fost respinsă acțiunea reconvențională, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Gheorghe Torgan, ultimului fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 15 374, 63 lei și depunerea apelului motivat.

La 01 septembrie 2016, Gheorghe Torgan prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată, solicitând casarea încheierii recurrate, în partea sumei stabilite pentru achitarea taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Explică că instanța de apel a constatat că la depunerea acțiunii reconvenționale înaintată la 11 martie 2013 trebuia achitată taxa de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii, ceea ce constituie suma de 20 499,51 lei și respectiv, la depunerea cererii de apel, urma de a fi achitată taxa de stat în mărime de 15 374,63 lei, ceea ce constituie 75% din suma achitată în mărime de 3% la depunerea acțiunii.

Menționează că la depunerea acțiunii reconvenționale dânsul a achitat suma de 22 216,00 lei, adică mai mult cu 1 806,49 lei. În acest sens, consideră că încheierea recurată de a nu a curs cererii de apel nu este obiectivă, deoarece dânsul

urmează a fi scutit de la achitarea taxei de stat, prin diminuarea sumei de 15 374,63 lei, stabilită de instanța de apel, cu 1 806,49 lei.

Pe de altă parte, recurentul precizează că actualmente dânsul nu este încadrat în câmpul muncii, starea materială este proastă din care considerente solicită anularea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 și scutirea de la achitarea plății taxei de stat în mărime de 15 374,63 lei.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului la 15 august 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 25, vol. II).

Prin urmare, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, se constată că la 05 septembrie 2016, Gheorghe Torgan a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 care, nu conține esența și temeiurile declarării lui, precum și argumentul ilegalității sau netemeinicii încheierii atacate.

După cum denotă actele cauzei, la 11 ianuarie 2016 Gheorghe Torgan a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2015 și fără a achita taxa de stat, care, însă, se impune a fi achitată, or litigiul în cauză este unul patrimonial.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Gheorghe Torgan, ultimului fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 15 374, 63 lei și depunerea apelului motivat.

Totodată, a fost explicat apelantului că în caz că neajunsurile menționate nu vor fi lichidate, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Instanța de recurs, având în susținere prevederile art. 368 alin. (1) CPC, reține că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 15 august 2016, de a nu da curs cererii de apel înaintată de apelantul Gheorghe Torgan, împotriva hotărârii instanței de fond, acordându-i ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

În susținerea acestei opinii se vor reține prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, care indică că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat se stabilește în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că la depunerea acțiunii reconvenționale dânsul a achitat taxa de stat cu 1 806,49 lei mai mult, respectiv suma dată urmează a fi exclusă din suma taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de apel.

În acest sens, instanța de recurs va reține dispozițiile art. 89 CPC, care expres reglementează că taxa de stat plătită se restituie parțial sau integral, iar alin. (1) lit. a) al normei enunțate prevede că în cazul depunerii taxei de stat într-o sumă mai mare decât cea prevăzută de legislația în vigoare, se restituie suma plătită în plus.

Mai cu seamă, la acest segment se va menționa, că art. 89 alin. (3) CPC indică cert că restituirea taxei de stat se efectuează de către organele fiscale prin intermediul Trezoreriei de Stat, în termen de cel mult un an de la data emiterii încheierii.

Ca urmare, având în susținere aceste norme, este indubitabil că legiuitorul a prevăzut necondiționat, că suma taxei de stat plătită în plus se restituie, în condițiile legale.

Cu referire la argumentul recurentului Gheorghe Torgan precum că la depunerea cererii de apel dânsul urma a fi scutit de la plata taxei de stat, deoarece nu este încadrat în câmpul muncii și starea materială este proastă, instanța de recurs va reține prevederile art. 85 alin. (4) CPC, care specifică că, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La caz, însă, se constată că Gheorghe Torgan, odată cu depunerea cererii de apel, cât și ulterior, nu a formulat în fața instanței de apel o cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, conform dispozițiilor art. 85 alin. (4) CPC, cu prezentarea probelor în acest, or, instanța competentă de a soluționa o astfel de cerere este instanța de apel, împuternicită de a judeca cererea de apel.

Prin urmare, se va reține că argumentele invocate în cererea de recurs cu privire la netemeinicia soluției instanței de apel, sunt lipsite de suport legal.

Distinct de cele evidențiate mai sus, instanța de recurs conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 15 august 2016, prin care apelantul Gheorghe Torgan a fost obligat la achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, este una întemeiată, aceasta fiind compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

Față de cele ce preced și având în vedere că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Gheorghe Torgan și acordat termen, pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 15 374,63 lei.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

decide:

Se respinge recursul declarat de Gheorghe Torgan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 august 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Bicher împotriva lui Ion Targon cu privire la partajarea averii comune și cererea reconvențională înaintată de Gheorghe Targon împotriva lui Ion Targon, Dan Targon, Valentina Bicher cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu